

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-48>

УДК 504.03:339.9:336.5

ВПЛИВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО КУРСУ НА ТРАНСФОРМАЦІЮ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС

THE IMPACT OF THE EUROPEAN GREEN DEAL ON THE TRANSFORMATION OF EU INVESTMENT POLICY

Дармограй Давид Володимирович

директор,
ТОВ «Фірма «Едельвейс»

Darmohrai Davyd
Edelweiss Company LLC

У статті визначено, що метою Європейського зеленого курсу є досягнення кліматичної нейтральності до 2050 року шляхом зменшення викидів парникових газів і розвитку сталих технологій. Реалізація цієї стратегії передбачає значні інвестиції в нові технології та інфраструктуру, що може стимулювати економічний ріст і створення нових робочих місць. Однак, для досягнення поставлених цілей необхідно гармонізувати інвестиційну політику країн ЄС і враховувати специфіку кожної держави. Аналіз показує, що успішна реалізація ЄЗК потребує ефективного залучення іноземних інвестицій і комплексних регуляторних заходів. Залучення іноземних інвестицій може не тільки допомогти фінансувати екологічні проекти, але й сприяти впровадженню інноваційних технологій, покращуючи екологічну ефективність і конкурентоспроможність європейської економіки.

Ключові слова: глобальні екологічні проблеми, Європейський зелений курс, кліматична політика, прями іноземні інвестиції, інвестиційна політика.

The article substantiates that global environmental challenges, such as climate change, air and water pollution, biodiversity loss, and natural resource degradation, have far-reaching consequences for ecosystems, economies, and human health. Based on the conducted research, it is proven that addressing these issues requires coordinated action at the international level and the implementation of effective policies. However, the general need for a clean environment often conflicts with the interests of production, business, and economic growth. Environmental awareness has become an essential component of modern public consciousness. Prerequisites have emerged for the transition to environmentally safe production due to technological advancements and a shift in the philosophy of economic development, which should be based not on natural resources, but on human creative potential. The European Union has proposed a new environmental policy strategy, the "Green Deal" (European Green Deal), aimed at reducing the negative human impact on the environment and ensuring sustainable development. The research establishes that the goal of the European Green Deal is to make Europe climate-neutral by 2050. It is clarified that the main objective is not only to develop climate policy but also to conceptualize the green modernization of the economy and economic growth to ensure human life in harmony with the planet and its resources. The Green Deal stimulates the development of innovative technologies such as renewable energy sources, electric vehicles, energy-efficient buildings, and greenhouse gas reduction technologies. Therefore, EU investment policy must be adapted to provide funding for these new technologies and support startups and companies working in this field. It is substantiated that the transition to a green economy can become a driver of economic growth and job creation. According to EU estimates, the implementation of the Green Deal could create millions of new jobs in sectors such as renewable energy production, green construction, and waste management. The realization of projects related to the European Green Deal will require an additional annual investment of approximately 260 billion euros. Various financial instruments are planned to be used, such as InvestEU, the Just Transition Mechanism, the Horizon Europe program, Next Generation EU, the Modernization Fund, the Cohesion Fund, the Connecting Europe Facility, and the Innovation Fund. It is determined that Ukraine, as an active participant in international economic relations, ratified the Paris Climate Agreement in 2016. In August 2020, the Ukrainian government notified the EU of its participation in the European Green Deal. The research establishes that the key goal of climate policy was defined as reducing greenhouse gas emissions by 65% by 2030, with a plan to achieve climate neutrality no later than 2060. This requires the introduction of new mechanisms and procedures that will determine the rules of the game in domestic and foreign markets. It is proven that attracting foreign investment is critically important for the successful implementation of the European Green Deal, as it provides additional resources, new technologies,

and enhances the competitiveness of European enterprises. Investments contribute to the development of new industries, job creation, and the implementation of environmentally friendly technologies. The transformation of EU investment policy in the context of implementing the European Green Deal is necessary to achieve ambitious goals for sustainable development, economic growth, and social justice.

Keywords: global environmental problems, European Green Deal, climate policy, foreign direct investment, investment policy.

Постановка проблеми. Глобальні екологічні проблеми такі як зміна клімату, забруднення повітря і води, втрата біорізноманіття та деградація природних ресурсів, мають далекосяжні наслідки для екосистем, економік та людського здоров'я. Вирішення цих проблем вимагає скоординованих дій на міжнародному рівні та впровадження ефективних політик, але в той же час загальна потреба в чистому довкіллі часто вступає в протиріччя з інтересами виробництва та бізнесу, з необхідністю економічного зростання, подолання відставання і бідності окремих регіонів. Екологічна свідомість стала найважливішим складником сучасної суспільної свідомості. Виникли реальні передумови для переходу до екологічно безпечних виробництв не тільки за рахунок розвитку технології, але і завдяки зміні самої філософії економічного розвитку, основу якого повинні становити не природні ресурси, а творчий потенціал людини. З огляду на це ЄС запропонував нову стратегію екологічної політики «Green Deal», яка спрямована на зменшення негативного впливу людини на навколишнє середовище та забезпечення стійкого розвитку.

Європейський зелений курс (ЄЗК) був офіційно представлений Президенткою Європейської Комісії Урсулою фон дер Ляєн у Європейському парламенті 11 грудня 2019 року. Його мета зробити Європу кліматично нейтральною до 2050 року, знизивши викиди парникових газів на 55% до 2030 року порівняно з рівнями 1990 року [1; 2], але в той же час основне завдання полягає не стільки в актуалізації розвитку кліматичної політики, скільки в концептуалізації зеленої модернізації економіки та економічного зростання для забезпечення життя людини у гармонії з планетою та її ресурсами. Зелений курс стимулює розвиток інноваційних технологій, таких як відновлювані джерела енергії, електромобілі, енергоефективні будівлі та технології зниження викидів парникових газів, тому інвестиційна політика ЄС повинна бути адаптована для забезпечення фінансування цих нових технологій і підтримки стартапів та компаній, які працюють у цій сфері.

Перехід до зеленої економіки може стати двигуном економічного зростання і створення нових робочих місць. Згідно з оцінками ЄС, реалізація зеленого курсу може створити мільйони нових робочих місць у таких секторах, як виробництво відновлюваної енергії, зелене будівництво та управління відходами. Це вимагає відповідної інвестиційної політики, яка б підтримувала цей процес. За оцінками Європейської комісії для реалізації проектів, пов'язаних з ЄЗК щорічно буде потрібно додатково близько 260 мільярдів євро інвестицій [2]. Для досягнення цих цілей планується використовувати різні фінансові інструменти, такі як InvestEU, Механізм справедливого переходу, програма «Горизонт Європа», «ЄС наступного покоління», Фонд модернізації, Фонд згуртування, Механізм «З'єднання Європи» та Інноваційний фонд. Ці інструменти забезпечують фінансування для проектів, спрямованих на зниження викидів, розвиток чистих технологій та відновлення екосистем.

Реалізація зеленого курсу потребує злагоджених дій і гармонізації політики між державами-членами ЄС. Інвестиційна політика повинна враховувати специфіку кожної країни, але водночас бути узгодженою на рівні ЄС для досягнення спільних цілей. Це вимагає оновлення регуляторних рамок та впровадження нових стандартів і вимог до інвестицій.

Україна як активний учасник міжнародних економічних відносин не залишається осторонь глобального переходу до сталої моделі інклюзивного зростання та одна з перших у Європі ратифікувала Паризьку кліматичну угоду (2016 р.). У серпні 2020 р. уряд України повідомив ЄС про участь у ЄЗК. Ключовою ціллю кліматичної політики було визначено скорочення викидів парникових газів на 65 % до 2030 р., заплановано не пізніше 2060 р. досягти кліматичної нейтральності. Досягнення поставлених цілей ЄЗК потребуватиме від України запровадження нових механізмів і процедур, що визначатимуть правила гри на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Таким чином, трансформація інвестиційної політики ЄС в умовах реалізації європейського зеленого курсу є необхідною для досягнення амбітних цілей щодо стійкого розвитку, економічного зростання та соціальної справедливості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Дана проблематика має універсальний характер, тому вчені досліджували різні її аспекти зосереджуючи увагу на екологічних, інвестиційних та соціальних складових. Серед зарубіжних вчених, які досліджували ЄЗК слід виділити праці Оттмара Георга Еденхофера [3], який досліджує економічні та політичні аспекти кліматичної політики ЄС, зокрема роль вуглецевих податків та механізмів торгівлі викидами у досягненні цілей ЄЗК. Його роботи підкреслюють важливість ефективних економічних інструментів для стимулювання переходу до вуглецево-нейтральної економіки. Карло Гайнш, Леонард Геке, Клаудія Кемферт, Пао-Ю Оей, Крістіан Р. фон Гіршгаузен [4], проаналізували вплив ЄЗК на енергетичні ринки та інфраструктуру. Їхні дослідження включають оцінку економічних та екологічних вигод від інвестицій у відновлювані джерела енергії, а також виклики, пов'язані з переходом до сталої енергетики. Жан-Марк Янковічі [5], відомий своїми дослідженнями щодо впливу ЄЗК на промисловість та споживання енергії в ЄС. Він також є автором багатьох статей та книг, де аналізує стратегічні підходи до досягнення кліматичних цілей ЄС. Еррера-Ечевеєрі [6] висвітлював проблеми формування конкурентоспроможності експортно-орієнтованих компаній на міжнародних ринках під впливом процесу залучення в національну економіку зелених інвестицій; Каetano [7] досліджував екологічний вплив приватних інвестицій в енергетичну інфраструктуру. Глобальний фінансовий цикл і рух капіталу в країнах ЄС досліджували Дж. Скотт Девіс і А. Злейт [8].

Серед українських вчених питання імплементації ЄЗК почали досліджувати порівняно недавно, проте варто виділити праці Івасечко О., Мельник Б. [9], які визначили особливості практичної реалізації нової європейської кліматичної стратегії "Green Deal" як політики формування та реалізації ідей щодо боротьби з глобальною зміною клімату. Кушніренко О., Гахович Н. [10], які визначили зобов'язання України в рамках ЄЗК, можливості і наслідки для розвитку української промисловості й обґрунтували пропозиції щодо адаптації українських виробників до вимог ЄЗК.

Л. Горошкова та Є. Хлобистов [11] визначили умови забезпечення сталого розвитку за критеріями викидів шкідливих речовин та утворення відходів із моделюванням факторів впливу на ці параметри та загальну екологічну ситуацію в Україні. Андрусевич А., Андрусевич Н., Козак З., Кравчук В., Мовчан В., Синиця А., Хабатюк О., Шор К. [12] проаналізували основні завдання та ключові компоненти ЄЗК, а саме зміна клімату, енергетика, транспорт, промислова стратегія, сільське господарство, нульове забруднення, біорізноманіття, фінанси, торгівля з точки зору можливостей та загроз для України.

Ці дослідження свідчать, що Європейський зелений курс є багатограним і вимагає міждисциплінарного підходу для успішної реалізації. Вчені з різних галузей вносять свій внесок у розуміння та вдосконалення політик, спрямованих на забезпечення сталого розвитку та боротьбу зі зміною клімату. Разом із тим, аналіз зазначених джерел свідчить про те, що низка питань, пов'язаних з трансформаційним впливом ЄЗК на процес інвестування в країнах ЄС залишаються невирішеними. Вище зазначене зумовило вибір теми, мету і змістовну спрямованість дослідження. Таким чином метою статті є проаналізувати вплив ЄЗК на інвестиційну політику ЄС.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. ЄЗК є елементом міжнародної політики, оскільки спрямований на вирішення глобальної екологічної проблеми. Європейська Комісія визнала необхідність експорту своїх стандартів, або розробку механізму пристосування кордонів для підтримки європейської конкурентоспроможності та запобігання витоку вуглецю. Зважаючи на це реалізація ЄЗК передбачає інвестиції в розмірі близько 1 трлн євро протягом наступного десятиліття для досягнення вуглецевої нейтральності до 2050 року. Ця сума значно перевищує фінансові можливості держав-членів ЄС, тому залучення іноземних інвестицій допоможе закрити цей фінансовий розрив, забезпечуючи додаткові ресурси для фінансування проектів з відновлюваних джерел енергії, модернізації інфраструктури та інших ініціатив. Іноземні інвестиції часто приходять разом із новими технологіями та ноу-хау. Інвестори з країн з високим рівнем розвитку технологій можуть допомогти впровадити інноваційні рішення в ЄС, що сприятиме більш ефективному переходу до зеленої економіки. Залучення іноземних інвестицій також підвищить конкурентоспроможність євро-

пейських підприємств на глобальному ринку. Інвестиції сприяють розвитку нових інноваційних галузей, створенню нових робочих місць та підвищенню рівня кваліфікації працівників, що робить європейську економіку більш стійкою та інноваційною. Це важливо для забезпечення справедливого переходу до зеленої економіки, особливо для регіонів і секторів, які постраждають відмовившись від викопного палива. Іноземні інвестори, особливо ті, що орієнтовані на стійкий розвиток, можуть допомогти впроваджувати екологічно чисті технології та практики. Це допоможе ЄС досягти своїх цілей щодо зниження викидів парникових газів та збереження біорізноманіття, сприяючи загальному екологічному балансу. Трансформація інвестиційної політики ЄС сприятиме зміцненню міжнародної співпраці в боротьбі зі зміною клімату. Це дозволить ЄС не лише отримувати фінансову підтримку, але й обмінюватися досвідом та найкращими практиками з іншими країнами та міжнародними організаціями, що сприятиме глобальним зусиллям у сфері захисту довкілля. Отже, дослідження механізмів залучення іноземних інвестицій є критично важливим для успішної реалізації Європейського зеленого курсу.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Основне завдання полягає у дослідженні впливу Європейського зеленого курсу на перехід до стійкої економіки та визначенні найбільш ефективних інструментів інвестиційної політики ЄС для досягнення цієї мети.

Виклад основного матеріалу дослідження. Європейський зелений курс має на меті створити сучасну, ресурсоефективну та конкурентоспроможну економіку, яка буде здатна вирішувати кліматичні та екологічні проблеми, одночасно сприяючи добробуту і якості життя європейських громадян.

З метою порівняння екологічних досягнень країн і моніторингу їх прогресу у досягненні екологічних цілей проаналізуємо Індекс екологічної ефективності (Environmental Performance Index, EPI). EPI є показником, який оцінює наскільки ефективно країни управляють своїми екологічними ресурсами та зменшують негативний вплив на навколишнє середовище. На основі даних наведених у таблиці 1 можна зробити висновок, що високі показники EPI (близько 70–80 балів) у таких країнах, як Данія, Фінляндія, Швеція і Люксембург, свідчать про ефективну екологічну політику та високий рівень екологічної безпеки. Ці країни зазвичай мають жорсткі

екологічні стандарти, інноваційні технології для зменшення забруднення та добре розвинуту систему управління природними ресурсами.

Таблиця 1
Індекс екологічної ефективності (EPI) для країн-членів ЄС за 2018–2022 роки [13]

Країна	2018	2020	2022
Австрія	73.4	73.5	70.3
Бельгія	66.6	67.6	61.2
Болгарія	50.3	51.8	53.0
Хорватія	61.2	63.5	61.5
Кіпр	58.2	57.0	55.7
Чехія	62.0	63.7	62.1
Данія	80.3	81.6	80.1
Естонія	62.9	64.0	64.4
Фінляндія	77.2	78.5	77.8
Франція	68.8	70.2	66.0
Німеччина	70.6	71.4	70.2
Греція	54.3	56.2	55.0
Угорщина	50.7	51.9	51.4
Ірландія	67.4	66.9	67.0
Італія	59.5	60.2	59.6
Латвія	55.4	56.3	55.9
Литва	56.1	57.8	56.7
Люксембург	76.2	77.3	75.8
Мальта	46.7	47.1	48.0
Нідерланди	74.2	74.6	72.5
Польща	44.8	46.0	45.3
Португалія	65.6	66.5	64.8
Румунія	43.0	44.5	45.7
Словаччина	61.5	62.3	60.2
Словенія	63.4	64.0	63.8
Іспанія	61.2	61.9	60.5
Швеція	81.0	82.4	80.9

Середні показники EPI (близько 60 балів) у таких країнах, як Німеччина, Франція, Італія і Португалія, вказують на помірний рівень екологічної ефективності. Ці країни, як правило, мають розвинуту екологічну інфраструктуру, але можуть стикатися з певними викликами або регіональними проблемами, які знижують їх загальний показник.

Низькі показники EPI (менше 50 балів) у таких країнах, як Польща, Румунія та Мальта, вказують на меншу екологічну ефективність. Це може свідчити про наявність серйозних

екологічних проблем, таких як забруднення повітря або води, недостатній рівень управління відходами або недостатні інвестиції в екологічні технології.

Таким чином, величина EPI є важливим індикатором того, як ефективно країни-члени ЄС управляють екологічними ресурсами та вирішують екологічні проблеми.

З метою виявлення взаємозв'язку між факторами впливу ЄЗК та процесом трансформації інвестиційної політики в країнах ЄС було використано один з найпоширеніших методів економічного аналізу – кореляційний аналіз. Даний вид аналізу є методом дослідження взаємозалежності ознак у генеральній сукупності, які є випадковими величинами з нормальним характером розподілу.

Для проведення дослідження було використано показники по країнах-членах ЄС, а саме ВВП, ВВП на душу населення, EPI (розрахунки було здійснено не лише для країн-членів ЄС), викиди парникових газів (Mt CO₂-екв.), інвестиції в зелені технології та інфраструктуру.

На рис. 1 наведено взаємозв'язок між ВВП на душу населення і EPI.

Дані свідчать, що країни з високорозвченими економіками, такі як Швеція, Швейцарія, Норвегія, можуть мати високий EPI. Це може вказувати на те, що більш багаті країни мають можливість інвестувати більше в екологічні технології та стійкий розвиток. Низькі значення EPI і ВВП переважно у країнах що розвиваються. Це може бути пов'язано з обмеженими ресурсами для екології та стійкого розвитку. Але є виключення, наприклад, США, можуть мати високі значення ВВП, але відносно низькі значення EPI, що може викликати проблеми з екологічним впливом, незважаючи на високі доходи.

За результатами розрахунків коефіцієнт кореляції між ВВП країн-членів ЄС та інвестиціями в зелені технології склав $r=0.919764025$, це свідчить про досить сильний позитивний лінійний зв'язок між ВВП і інвестиціями в зелені технології та інфраструктуру. Значення R^2 вказує, що приблизно 86,88% варіацій у ВВП можна пояснити варіаціями в інвестиціях в зелені технології та інфраструктуру (рис. 2). Регресійний аналіз показує, що зі збільшенням інвестицій у зелені технології та інфраструктуру ВВП також зростає.

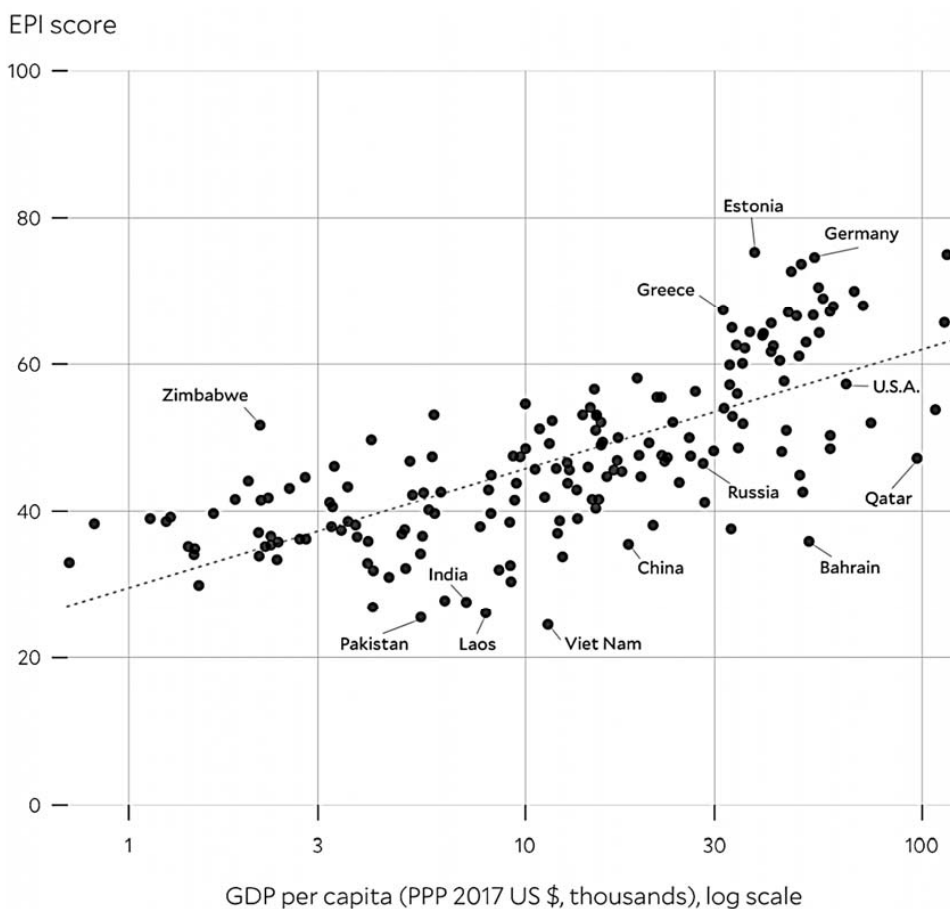

Рис. 1. Показники EPI та ВВП на душу населення [13]

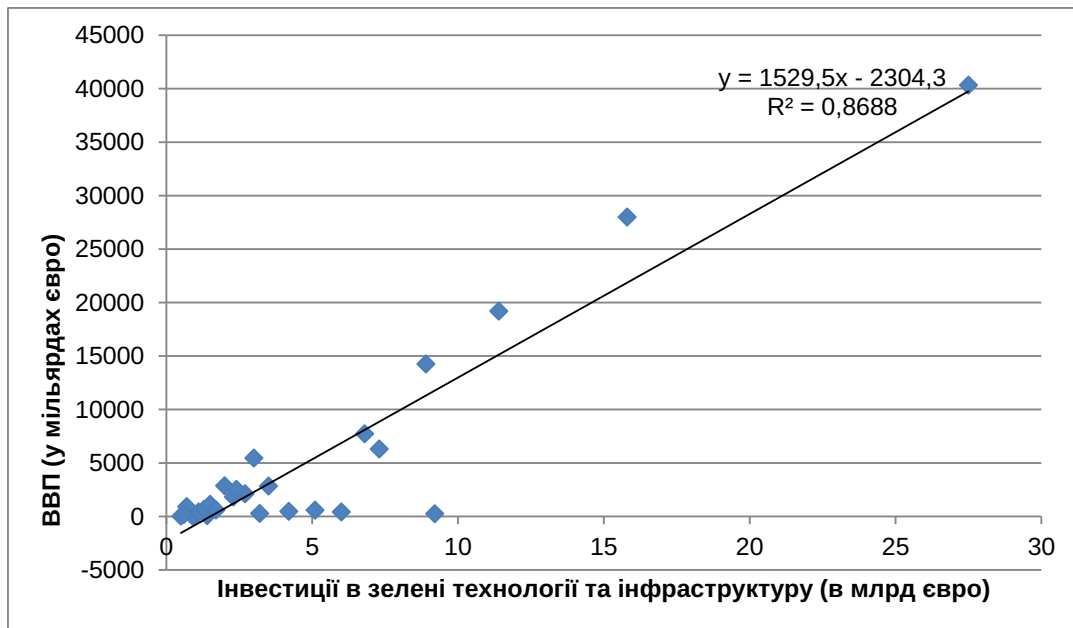

Рис. 2. Залежність ВВП країн-членів ЄС від інвестицій в зелені технології у 2022 році

Джерело: розраховано автором за даними [14]

Це підтверджується позитивним коефіцієнтом нахилу у рівнянні регресії.

З рисунку 3 ми можемо побачити, збільшення економічної активності (що виражається через ВВП) супроводжується зростанням викидів парникових газів, що суперечить

політиці ЄЗК. Коефіцієнт кореляції становить $r=0,762339736$, значення R^2 вказує, що приблизно 58,12% варіацій у ВВП можна пояснити варіаціями пов'язаними зі зростанням викидів парникових газів через промислове виробництво, споживання енергії та транспорт.

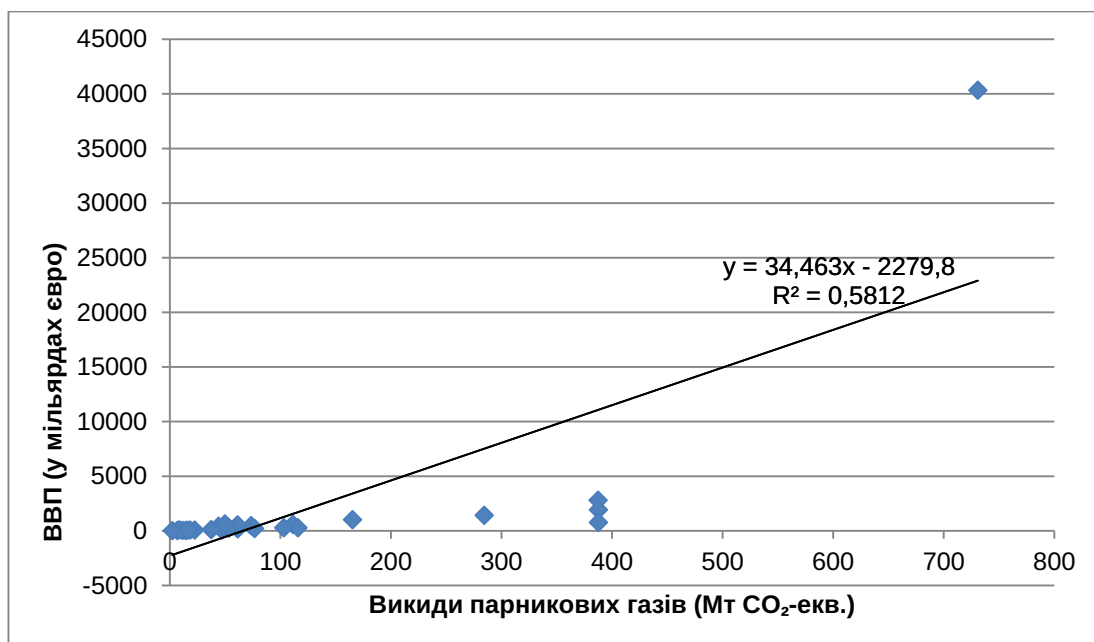

Рис. 3. Залежність зростання ВВП країн-членів ЄС від збільшення викидів парникових газів через промислове виробництво, споживання енергії та транспорт у 2022 році

Джерело: розраховано автором за даними [14]

Підвищення викидів парникових газів загострює проблему зміни клімату і створює додатковий тиск на держави-члени ЄС для швидшого і більш ефективного виконання своїх кліматичних зобов'язань. Це може ускладнити досягнення цілей ЄЗК, зокрема щодо зменшення викидів CO₂ і інших парникових газів. Для зменшення викидів і досягнення цілей ЄЗК можуть бути необхідні нові або посилені регуляторні заходи. Це може включати впровадження жорсткіших стандартів викидів для промислових процесів, енергетичного сектора та транспорту, а також підвищення вимог до екологічної ефективності. Якщо викиди зростають, це може вплинути на пріоритети інвестицій. Країни можуть зосередитися на проектах, що сприяють зменшенню викидів, таких як розвиток відновлювальних джерел енергії, енергоефективні технології та екологічний транспорт. Це також може вимагати перенаправлення ресурсів на інфраструктурні проекти, що підтримують зниження викидів. Збільшення викидів може завадити досягненню запланованих цілей, таких як зменшення викидів на 55% до 2030 року порівняно з рівнем 1990 року, що може негативно вплинути на загальну ефективність ЄЗК. Це може спричинити негативні соціально-економічні наслідки, такі як збільшення витрат на здоров'я через забруднення повітря, і зниження якості життя, а також збільшити соціальний тиск на уряди для вжиття заходів для поліпшення екологічної ситуації.

Загалом, зменшення викидів парникових газів є критично важливим для успішної реалізації Європейського зеленого курсу, і для цього потрібно вжити комплексних заходів на всіх рівнях.

Ключовими напрямками для досягнення цілей ЄЗК визначено відновлювана енергетика, зелені технології, сталий транспорт та енергоефективність. Інвестиції у ці сфери зростають щороку (рис. 4), відображаючи посилення зусиль ЄС у напрямку сталого розвитку та зменшення викидів парникових газів.

Динаміка інвестицій у галузі, визначені ЄЗК, демонструє значне зростання, яке частково обумовлене політичними ініціативами та фінансовими інструментами, впровадженими в рамках Європейського зеленого курсу, такими як REPowerEU, Green Deal Industrial Plan та інші, спрямованих на підтримку зеленого переходу. Ці інвестиції є критично важливими для досягнення кліматичних цілей ЄС, зокрема щодо зниження викидів парникових

газів, розвитку відновлюваних джерел енергії та підвищення енергоефективності.

Європейська Комісія розробила всеосяжний план дій для впровадження принципів ЄЗК, ключовим елементом якого є План інвестицій у сталу Європу. ЄЗК стимулюватиме інвестиції двома основними шляхами: через пряме розподілення коштів з бюджету ЄС для розвитку певних галузей або регіонів, а також через регулювання, яке встановлюватиме конкретні цілі для національних урядів, що призведе до збільшення інвестицій задля досягнення цих цілей.

Прямі інвестиції з ЄС та національних бюджетів не доступні для третіх країн, але український приватний сектор може знайти можливості та стати постачальником товарів і послуг для європейських компаній та урядів. Слід врахувати і той факт, що Україна стала першою країною, яка встановила діалог щодо ЄЗК з ЄС. Зважаючи на те, що ЄС зацікавлений у наближенні української політики та загальноекономічних цілей до своїх стандартів, зокрема через прийняття принципів ЄЗК у уряду України можуть з'явитися можливості використовувати фонди ЄС для міжнародного розвитку. Оскільки Україні бракує ресурсів для впровадження екологічно безпечних підходів відповідно до міжнародних зобов'язань основним бенефіціаром такого фінансування на технічну допомогу у майбутньому може стати український уряд. Це вимагатиме постійного моніторингу поточної інвестиційної політики в рамках бюджету ЄС та затверджених планів, а також участі в обговореннях майбутнього регулювання та бюджетування.

Визначення пріоритетних напрямів розвитку в ЄС призведе до структурних змін у державних витратах та потоках приватних інвестицій, що може надати конкурентні переваги бізнесу як у країнах-членах ЄС, так і в третіх країнах, зокрема в Україні. Однак, щоб отримати вигоду від впровадження ЄЗК, український уряд та бізнес повинні активно діяти, постійно контролювати ситуацію, ініціювати діалог, змінювати свої стратегії та підходи, шукати нові партнерства і співпрацювати один з одним.

На рис. 5 наведено тенденції прямих іноземних інвестицій (ПІІ) з країн-членів ЄС в Україну протягом останніх п'яти років за основними галузями економіки відповідно до даних Світового банку. Наведені дані відображають зростаючу зацікавленість у сферах інформаційних технологій і фінансових послуг з боку європейських інвесторів.

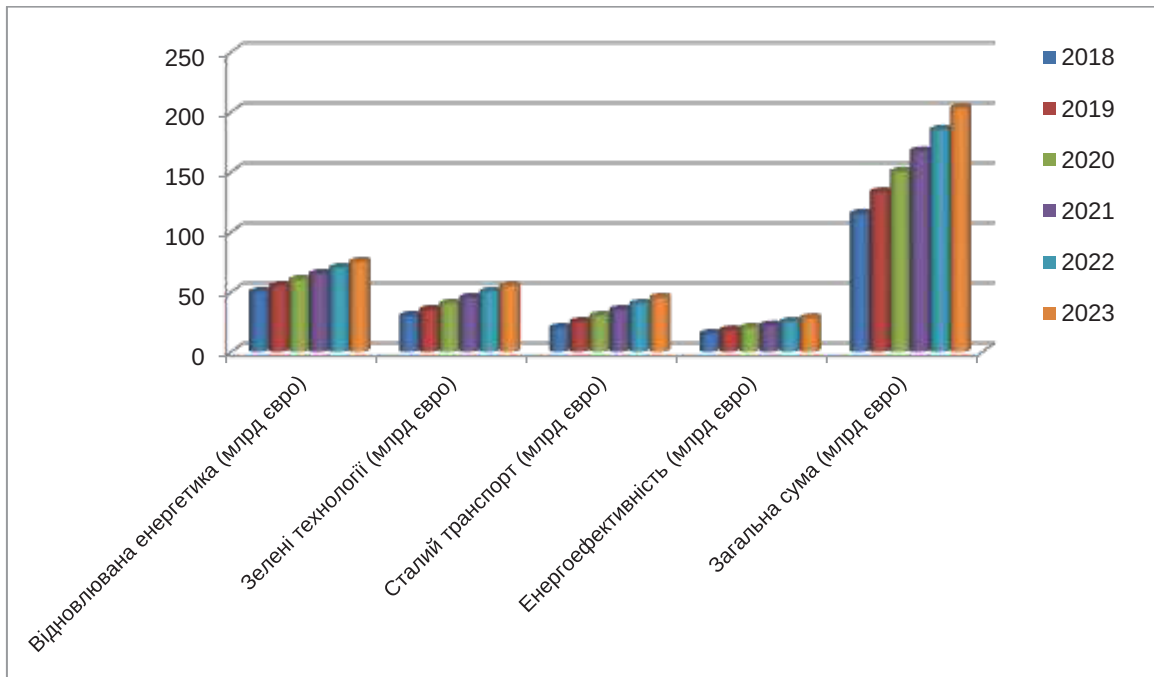

Рис. 4. Динаміка залучення інвестицій ЄС у галузі, визначені ЄЗК за 2018–2023 рр. [14]

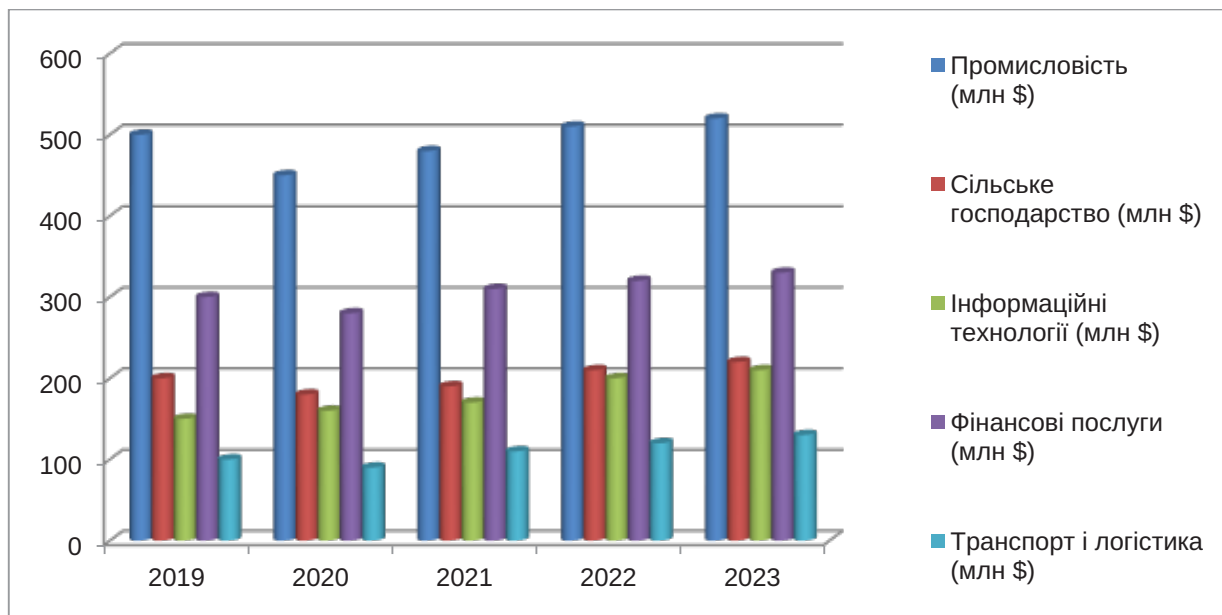

Рис. 5. Прямі іноземні інвестиції в Україну з країн членів ЄС за секторами економіки, 2019–2023 рр., млн дол. [15]

Розуміння того, які сектори отримують підтримку в рамках ЄЗК, допоможе передбачити майбутні зростання інвестиційних потоків, спрямованих на ці галузі. ЄЗК акцентує увагу на восьми ключових напрямках, кожен з яких має свої конкретні цілі та пріоритети: захист біорізноманіття, стале сільське господарство, чиста енергія, екологічно чиста промисловість, будівництво та реконструкція,

стійка мобільність, зменшення забруднення та боротьба зі зміною клімату.

Ці пріоритети ЄЗК створюють можливості для України та її приватного сектору, особливо в тих сферах, де ЄС бачить потенціал для співпраці. Водночас інші сектори мають бути уважно досліджені зацікавленими сторонами в Україні, оскільки їхній розвиток може включати не лише гранти або пряму підтримку від

ЄС, яка недоступна для третіх країн, але їй потребувати витрат з боку державних установ та бізнесу. Таким чином, з'являються різноманітні можливості для постачальників товарів та послуг.

Висновки. На підставі проведеного дослідження можемо зробити висновок, що для вирішення глобальних екологічних проблем, потрібні міжнародні зусилля та ефективні політики, які можуть вступати в протиріччя з економічними інтересами та потребами розвитку. З цією метою Європейський Союз запровадив Стратегію Європейського зеленого курсу. Ця стратегія сприяє розвитку інноваційних технологій, таких як відновлювані джерела енергії та енергоефективні технології, і вимагає адаптації інвестиційної політики ЄС для підтримки цих ініціатив.

Перехід до зеленої економіки може стати потужним двигуном економічного зростання та створення нових робочих місць. Однак для реалізації ЄЗК щорічно потрібно близько 260 мільярдів євро інвестицій, що вимагає використання різних фінансових інструментів і залучення іноземних інвестицій. Зважаючи на це інвестиційна політика ЄС повинна бути адаптована для забезпечення фінансування нових технологій та підтримки стартапів, які працюють у сфері зелених технологій, для забезпечення довгострокового успіху в переході до сталої економіки. Залучення іноземних інвестицій допоможе закрити фінансовий розрив і впровадити нові технології, що позитивно вплине на конкурентоспроможність європейських підприємств. Необхідно продовжити адаптацію фінансових інструментів для підтримки інвестицій у зелені технології та інфраструктуру. Це включає збільшення фінансування через нові інвестиційні механізми та залучення приватних інвесторів.

Україна також повинна імплементувати нові механізми та процедури для досягнення кліматичних цілей, посилити міжнародну співпрацю для обміну досвідом та ресурсами,

що дозволить краще досягати кліматичних цілей і реалізовувати інвестиційні проекти.

Оскільки ЄЗК спрямований на досягнення кліматичної нейтральності в Європі до 2050 року, то інвестиції в рамках цього курсу можуть бути вигідними в кількох ключових галузях: відновлювальна енергетика (інвестиції в сонячні, вітрові, гідроелектростанції та інші відновлювальні джерела енергії є пріоритетними. Вони допомагають зменшити залежність від викопних видів пального); енергетична ефективність (модернізація будівель, промислових об'єктів та інфраструктури для підвищення їх енергетичної ефективності. Це включає теплоізоляцію, вдосконалення систем освітлення і вентиляції, а також впровадження нових технологій); електромобілі та інфраструктура для зарядки (інвестиції в розвиток електричного транспорту та інфраструктури для зарядки електромобілів. Це включає як самі автомобілі, так і зарядні станції та технології для управління ними); зелене сільське господарство (проекти, що сприяють сталому сільському господарству, таким як органічне землеробство, технології для зменшення викидів і покращення зберігання вуглецю в ґрунті); екологічні інновації та технології (інвестиції в новітні технології, які допомагають зменшити викиди CO₂ і забруднення. Це можуть бути нові матеріали, очищення води та повітря, переробка відходів тощо); вуглецеві ринки та облікові системи (інвестиції в розвиток ринків вуглецевих викидів і систем для моніторингу і зменшення викидів); кліматичні технології (технології для адаптації до кліматичних змін, такі як системи для боротьби з підтопленнями або зміни в сільському господарстві); рекультивация земель (проекти, що сприяють відновленню деградованих земель і збереженню біорізноманіття). Ці галузі не лише допомагають досягти цілей Європейського Зеленого курсу, але й пропонують потенціал для вигідних інвестицій в умовах зростаючої глобальної уваги до екологічних питань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. The European Green Deal. European Parliament. URL: <https://www.europarl.europa.eu/legislativetrain/theme-a-european-green-deal/fle-european-green-deal>
2. The European Green Deal. Striving to be the first climate-neutral continent. European Parliament. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
3. Edenhofer et al. Towards EU climate neutrality: progress, policy gaps and opportunities. URL: <https://www.mcc-berlin.net/en/research/publications/publications-detail/article/towards-eu-climate-neutrality-progress-policy-gaps-and-opportunities.html>

4. Karlo Hainsch, Leonard Göke, Claudia Kemfert, Pao-Yu Oei, Christian R von Hirschhausen European green deal: Using ambitious climate targets and renewable energy to climb out of the economic crisis. URL: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/222920/1/172564990X.pdf>
5. Jean-Marc Jancovici Dormez tranquilles jusqu'en 2100, et autres malentendus sur le climat et l'énergie (Odile Jacob, 2015).
6. Herrera-Echeverri, H., Nandy, D., & Fragua D. (2022). The role of private equity investments on exports: Evidence from OECD countries. *Journal of Multinational Financial Management*, 65, Article 100739. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.mulfin.2022.100739>
7. Caetano, R. V., Marques, A. C., Afonso, T. L., & Isabel Vieira, (2023). Could Private Investment in Energy Infrastructure soften the environmental impacts of Foreign Direct Investment? An assessment of developing countries. *Economic Analysis and Policy*, vol. 80, pp. 961–977. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.eap.2023.09.030>
8. Scott Davis, J., & Zlate, A. (2023). The global financial cycle and capital flows during the COVID-19 pandemic. *European Economic Review* 156, Article 104477. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.euroecorev.2023.104477>
9. Івасечко О., Мельник Б. Стратегія кліматичної політики «Green Deal»: особливості імплементації у ЄС та в Україні. *Регіональні студії*. 2021. С. 43–48. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2021.26.9> (дата звернення: 20.07.2024)
10. Кушніренко О., Гахович Н. Європейський зелений курс в Україні: можливості та наслідки для промисловості. *Український соціум*. 2021. № 4 (79). С. 46–63. DOI: <https://doi.org/10.15407/socium2021.04.046>
11. Горошкова Л.А., Хлобистов Є.В. Екологічна крива Кузнеця: галузеве застосування для прогнозування утворення відходів та викидів шкідливих речовин. *Людина та довкілля. Проблеми неоекології*. 2020. Вип. 33. С. 109–123. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-4224-2020-33-10>
12. Андрусевич А., Андрусевич Н., Козак З., Кравчук В., Мовчан В., Синиця А., Хабатюк О., Шор К. Європейський зелений курс: можливості та загрози для України: аналітичний документ. 2020. URL: <https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2020/05/european-green-dealwebfinal.pdf>
13. 2024 Environmental Performance Index. URL: <https://epi.yale.edu/>
14. Statistics for the European Green Deal. URL: https://knowledge4policy.ec.europa.eu/search_en?f%5B0%5D=det%3Ahttp%3A//data.europa.eu/uxp/1352
15. World Bank Group. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/BN.KLT.DINV.CD?skipRedirection=true&view=map>

REFERENCES:

1. The European Green Deal. European Parliament. Available at: <https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-a-european-green-deal/fle-european-green-deal>
2. The European Green Deal. Striving to be the first climate-neutral continent. European Parliament. Available at: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
3. Edenhofer et al. Towards EU climate neutrality: progress, policy gaps and opportunities. Available at: <https://www.mcc-berlin.net/en/research/publications/publications-detail/article/towards-eu-climate-neutrality-progress-policy-gaps-and-opportunities.html>
4. Karlo Hainsch, Leonard Göke, Claudia Kemfert, Pao-Yu Oei, Christian R von Hirschhausen European green deal: Using ambitious climate targets and renewable energy to climb out of the economic crisis. Available at: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/222920/1/172564990X.pdf>
5. Jean-Marc Jancovici Dormez tranquilles jusqu'en 2100, et autres malentendus sur le climat et l'énergie (Odile Jacob, 2015).
6. Herrera-Echeverri, H., Nandy, D., & Fragua D. (2022). The role of private equity investments on exports: Evidence from OECD countries. *Journal of Multinational Financial Management*, 65, Article 100739. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.mulfin.2022.100739>
7. Caetano, R. V., Marques, A. C., Afonso, T. L., & Isabel Vieira (2023). Could Private Investment in Energy Infrastructure soften the environmental impacts of Foreign Direct Investment? An assessment of developing countries. *Economic Analysis and Policy*, vol. 80, pp 961–977. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.eap.2023.09.030>
8. Scott Davis, J., & Zlate, A. (2023). The global financial cycle and capital flows during the COVID-19 pandemic. *European Economic Review* 156, Article 104477. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.euroecorev.2023.104477>
9. Ivasechko O., Melnyk B. (2021). Stratehiia klimatichnoi polityky «Green Deal»: osoblyvosti implementatsii u YeS ta v Ukraini. *Rehionalni studii*, pp. 43–48. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2021.26.9>
10. Kushnirenko O., Hakhovych N. (2021). Yevropeyskyi zelenyi kurs v Ukraini: mozhlyvosti ta naslidky dlia promyslovosti. *Ukrainskyi sotsium*, № 4 (79). pp. 46–63. DOI: <https://doi.org/10.15407/socium2021.04.046>

11. Horoshkova L.A., Khlobystov Ye.V. (2020). Ekolohichna kryva Kuznetsia: haluzeve zastosuvannia dlia prohnozuvannia utvorennia vidkhodiv ta vykydiv shkidlyvykh rehovyn. Liudyna ta dovkillia. *Problemy neokolohii*. Vyp. 33. P. 109–123. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-4224-2020-33-10>
12. Andrusyevych A., Andrusyevych N., Kozak Z., Kravchuk V., Movchan V., Synytsia A., Khabatiuk O., Shor K. (2020). Yevropeyskyi zelenyi kurs: mozhyvosti ta zahrozy dlia Ukrainy: analitychnyi dokument. Available at: <https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2020/05/european-green-dealwebfinal.pdf>
13. 2024 Environmental Performance Index. Available at: <https://epi.yale.edu/>
14. Statistics for the European Green Deal. Available at: https://knowledge4policy.ec.europa.eu/search_en?f%5B0%5D=det%3Ahttp%3A//data.europa.eu/uxp/1352
15. World Bank Group. Available at: <https://data.worldbank.org/indicator/BN.KLT.DINV.CD?skipRedirection=true&view=map>